

Nieuwsbrief: Praktijknetwerk Duurzaam Terreinbeheer Utrecht

Het praktijknetwerk duurzaam terreinbeheer Utrecht is op 12 maart 2007 voor de derde maal bij elkaar gekomen. De volgende onderwerpen kwamen daar o.a. aan bod: de gevolgen van de nieuwe wetgeving voor gemeenten en ervaringen van gemeenten met onkruidbestrijding (WAVE) in de afgelopen periode. In deze nieuwsbrief worden de besproken aspecten samengevat.

Nieuwe wetgeving onkruidbestrijding op verhardingen en certificering

Ten aanzien van de onkruidbestrijding op verhardingen is er nieuwe regelgeving. Het CTB heeft het gebruik van glyfosaat op verhardingen beperkt met ingang van 1 januari 2007. Het Landelijk Bestuur Overleg Water (LBOW) heeft het advies van de OVO-werkgroep overgenomen om het bestrijdingsmiddelengebruik in te perken. Bovendien komt er nog nieuwe regelgeving voort uit de verdere invulling van Kaderrichtlijn Water (KRW), de nieuwe bestrijdingsmiddelenwet, nieuwe AMvB's die lozingen van hemelwater regelen en de juridische inpassing van het LBOW-besluit. De reden voor deze verscherpte regelgeving is dat chemische onkruidbestrijding op verhardingen een belangrijk knelpunt is bij de drinkwaterproductie uit oppervlaktewater.

De essentie van de nieuwe regelgeving is:

- verplichting tot planmatig werken en registreren (Bestrijdingsmiddelenwet),
- meer preventie toe-/inpassen (LBOW-besluit),
- verbodsgebieden voor bestrijdingsmiddelen op verhardingen (KRW/LBOW-besluit),
- buiten de verbodsgebieden niet chemische methoden of verplichte toepassing van emissiebeperkende maatregelen, (CTB-besluit toelating glyfosaat en LBOW-besluit)
- Certificering bij professioneel gebruik van middelen op verhardingen vanaf 1 januari 2008 (LBOW-besluit) en een verbod op het particuliere gebruik van glyfosaat op verhardingen vanaf 1 januari 2007 (CTB-besluit toelating glyfosaat).

De certificering is tot nu toe alleen gekoppeld aan het gebruik van glyfosaat. Over de invulling van de certificering is nog onduidelijkheid, het betreft dan o.a. wie gecertificeerd moet zijn: uitvoerder of terreinbeheerder?

Al de punten uit de nieuwe regelgeving zijn terug te vinden in het DOB-systeem. Het systeem is bovendien gekoppeld aan het certificeringschema volgens de Barometer Duurzaam Terreinbeheer van de Stichting Milieukeur. Hierbij zijn er drie niveaus: Brons, Zilver, en Goud.

Besproken aandachtspunten met betrekking tot certificering en nieuwe regelgeving:

- De certificering geldt alleen voor de terreinen die de gemeente (terreinbeheerder) zelf beheert. Industrierterreinen die buiten het beheer van gemeenten vallen, dienen vanuit de desbetreffende beheerder gecertificeerd te worden.
- Het voordeel van certificering voor gemeenten die chemievrij werken is het beter in beeld komen van processen, en een grotere helderheid wat betreft de organisatie en de planning van het beheer. Verder kan het een publicitaire functie naar buiten toe hebben.
- In de kostenberekening van de chemische onkruidbestrijding zullen nu ook de kosten van certificering moeten worden meegenomen waardoor het verschil met kosten van niet-chemisch beheer kleiner wordt, en afwegingen daardoor minder op kostenverschillen gebaseerd zullen worden.
- De beschermde gebieden vanuit de Kaderrichtlijn Water zijn nog niet bekend. Voor de DOB-methode geldt een verbod op chemische onkruidbestrijding binnen 10 km stroomopwaarts van een drinkwaterinnamepunt.



- Preventie is op de korte termijn nog altijd duurder dan bestrijden. Het voordeel is echter dat er continu een schoon straatbeeld is.
- Naast beheer zijn communicatie over de beeldkwaliteit bij een bepaalde beheermethode en aandacht voor vegen belangrijk.

WAVE-methode

Ervaringen met de niet-chemische WAVE-methode in De Bilt

In 2006 heeft de gemeente De Bilt een vergelijking gemaakt tussen de WAVE-methode en alleen borstelen. Voor de Wave-methode is uitgegaan van een beeldbestek en voor het borstelen van het bestaande frequentiebestek



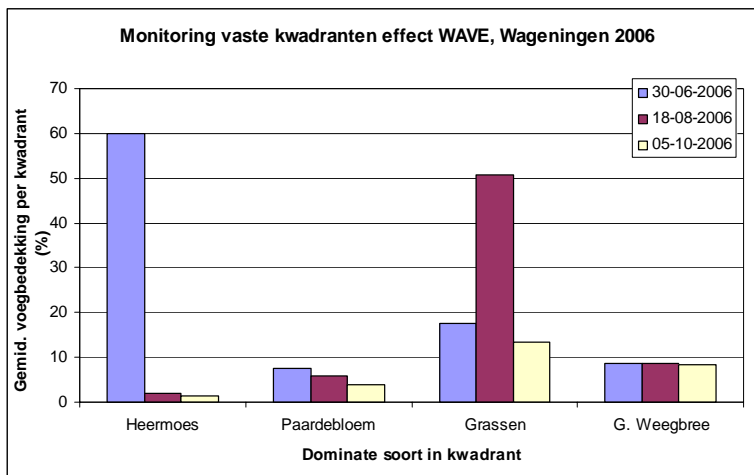
van 2-3 ronden per jaar. Het borstelen werd twee keer uitgevoerd en één keer pleksgewijs. De WAVE is één tot zeven keer toegepast afhankelijk van de onkruidbegroeiing (gemiddeld 3,5 keer in 2006). Uit de monitoring bleek dat door het borstelen meer voeg Lengte met onkruid was begroeid en het onkruid groter was. Bovendien had de WAVE een langduriger effect op het onkruid en gaf het een gelijkmatiger beeld. Daarnaast was de handmatige bestrijding bij obstakels effectiever. Doordat 'schoner' de winter werd ingegaan was de verwachting van het bedrijf dat monitorde dat de WAVE op termijn een beter beeld tegen

lagere kosten zou opleveren. Bijkomende effecten waren minder slijtage aan de verharding, minder stof en een geringe overlast. In 2007 wordt de proef naar de hele gemeente uitgebreid.

De gemeente Zeist meldt dat zij ook een proef gaat doen met de WAVE.

Proeven met de WAVE in Wageningen

In Wageningen is een driejarig onderzoek uitgevoerd waarbij vooral werd gekeken naar de bestrijding van de



'lastige' onkruiden heermoes, paardebloem, grassen en weegbree.

De waarnemingen worden in de Wageningse praktijk gedaan waar gewerkt wordt volgens een beeldbestek met maximaal Klasse 3 onkruidbezetting. De resultaten van de monitoring in het eerste jaar staan in de figuur links.

De heermoes werd goed teruggezet door de WAVE, ook de bezetting met paardebloem liep terug. Alleen was er bij het gras één keer een uitschieter, waarschijnlijk omdat het een keer

vergeten was mee te nemen. Over het geheel werd geconcludeerd dat de onkruidbezetting iets is teruggelopen in het eerste monitoringjaar. De meetplekken worden in 2008 opnieuw beoordeeld.





Rondje gemeenten

Nieuwegein

In Nieuwegein wordt het onkruid niet chemisch bestreden, maar men onderzoekt de alternatieven. Men is bezig met een beslisdocument op te zetten. Tot nu toe wordt er geborsteld maar in 2007 gaat men een proef starten met onkruidbestrijding met hete lucht in plaats van branden of heet water.

Zeist

Ook deze gemeente is chemievrij. Men borstelt en brandt. In 2007 gaat er een proef lopen met de WAVE. Ook is men bezig met preventie zoals asfalteren van de middengeleiders en voegvullingen. De gemeente gaat niet certificeren.

Montfoort

In deze gemeente wordt het onkruid chemisch bestreden. Er moet nog een keuze gemaakt worden of men gaat certificeren of het onkruid zonder chemie gaat bestrijden. Er is interesse voor ervaringen van andere gemeenten met andere beheermethoden.

Soest

Deze gemeente bestrijdt het onkruid zonder chemie. Men is wel bezig met een beslisdocument over chemische onkruidbestrijding op basis van beeldkwaliteit en kosten. Men was geïnteresseerd in de ervaringen van de gemeente Woerden met de DOB-methode.

Veenendaal

Veenendaal bestrijdt het onkruid chemisch. De gemeente gaat zich certificeren. Op termijn is de verwachting dat de onkruidbestrijding chemievrij wordt gedaan. Men is van plan een driejarige proef te gaan doen met niet chemische methoden en een combinatie van chemisch met niet-chemisch.

Woudenberg

In deze gemeente wordt het onkruid chemisch bestreden. Men is zich aan het oriënteren op nieuw beleid, waarbij ook de keuze voor chemische of niet-chemische onkruidbestrijding zal worden gemaakt. Daarom is men voorlopig overgestapt op borstelen.

Renswoude

Renswoude bestrijdt het onkruid chemisch. Men heeft ervaring met branden. Ook in deze gemeente moet de afweging nog gemaakt worden tussen chemisch en certificeren en niet-chemisch.

Maarsen

Deze gemeente bestrijdt het onkruid dit jaar niet chemisch. De schone uitgangssituatie is daarvoor gunstig. Men wilde met de WAVE aan de gang. Door een lange levertijd van de machine ging dit echter niet door. Eind 2007 wordt geëvalueerd en neemt de gemeente een besluit over de beheermethode.

De Bilt

De Bilt gaat naar aanleiding van de uitgevoerde proeven over op WAVE. Er is interesse voor onkruidpreventiemaatregelen bij nieuw-aanleg.

Waterschap Valei en Eem

Bestrijdt het onkruid chemievrij en gaan voor het certificaat zilver of goud van de Barometer Duurzaam Terreinbeheer. Voor gemeenten in hun beheersgebied stelt het waterschap een geldelijke ondersteuning beschikbaar als ze overstappen op chemievrij onkruidbeheer.



WAGENINGEN UR

For quality of life



Hoogheemraadschap Stichtse Rijnlanden

Ook HDSR bestrijdt het onkruid chemievrij en gaan certificeren. HDSR vindt het jammer als gemeenten weer 'teruggaan' naar chemische onkruidbestrijding. Ze hebben de ervaring dat direct zijn weerslag heeft op het oppervlaktewater.

Vanuit het praktijknetwerk ligt er het aanbod certificering op het bovenwettelijke niveau (zilver of goud) te ondersteunen, zowel inhoudelijk als met een geldelijke tegemoetkoming. Belangstellende gemeenten kunnen zich aanmelden bij de nieuwe coördinatrice van het praktijknetwerk Marleen Riemens (Marleen.Riemens@wur.nl). Informatie over certificering kunt u vinden op www.milieukeur.nl of bij de Stichting Milieukeur, Natasha Postma Tel.: 070-3586300; Email: smk@smk.nl.

Let op: mis de kans niet op subsidie voor certificering chemievrij onkruidbeheer verhardingen! Meld u vóór 1 mei aan bij de netwerkcoördinator.

Praktijknetwerken Duurzaam Terreinbeheer.

In 2006 zijn vier praktijknetwerken van start gegaan om het terreinbeheer in Nederland duurzamer te maken. De meeste aandacht gaat uit naar onkruidbestrijding op verhardingen. In een open sfeer worden mogelijkheden voor verbetering gezocht.

Het doel van de netwerken is dat gemeenten en andere grote terreinbeheerders samen met waterschappen, provincie, drinkwaterbedrijven en Wageningen UR stappen zetten naar duurzamer terreinbeheer. De deelnemende partijen wisselen kennis uit over wet- en regelgeving, meerjarenplannen, preventieve maatregelen, kosten en milieu-effecten van methoden, slimme combinaties van methoden en certificering. De provincies waarbinnen de netwerken liggen zijn Noord Brabant, Utrecht, Zeeland en Zuid Holland met elk 10-20 gemeenten en andere terreinbeheerders. Voor algemene informatie over de netwerken kunt u contact opnemen met C. Kempenaar van Plant Research International (corne.kempenaar@wur.nl). Voor informatie over het praktijknetwerk Utrecht kunt u contact opnemen met M.M. Riemens (marleen.riemens@wur.nl).



WAGENINGEN UR

For quality of life